

KONSUMUJEMY ŚWIAT

konspekt warsztatu

Poziom: szkoła podstawowa (klasy 4,5,6)

Przedmiot: przyroda, międzyprzedmiotowa ścieżka ekologiczna

Podstawa programowa:

Przyroda:

Podstawa programowa nauczania przyrody w klasach 4-6.

Treści nauczania:

18. Wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze.

Międzyprzedmiotowa ścieżka ekologiczna:

Podstawa programowa edukacji ekologicznej w klasach 4-6.

Treści nauczania:

1. Wpływ codziennych czynności i zachowań w domu, szkole, miejscu zabawy i pracy na stan środowiska naturalnego.

2. Style życia i ich związek z wyczerpywaniem się zasobów naturalnych.

Skrót zajęć:

W trakcie zajęć uczniowie zapoznają się z podstawowymi pojęciami: konsument oraz konsumpcja, a także dowiedzą się, na czym polega merchandising. Zrozumieją zależność pomiędzy naszym stylem życia i codziennymi wyborami konsumenckimi a stanem środowiska.

Cele:

Po zajęciach uczeń:

- rozumie wpływ konsumpcyjnego stylu życia na ilość powstających odpadów oraz jego powiązania z innymi zagrożeniami środowiska,
- wie, jakiego rodzaju produkty i ich opakowania są szkodliwe dla środowiska, które z nich szkodzą środowisku mniej, a które mu sprzyjają,
- przy wyborze produktów uwzględnia ich oddziaływanie na środowisko i znaki ekologiczne.

Czas realizacji:

2 godziny lekcyjne

Pomoce:

- karty pracy (załącznik),
- plansza do gry (załącznik),
- materiał pomocniczy (Merchandising – tekst; załącznik),
- pionki i kostka do gry.

Metody i techniki pracy:

- dyskusja,
- test,
- praca w grupach,
- burza mózgów,
- gra planszowa.

Przebieg zajęć:

1) Prowadzący dokonuje podziału uczniów na 5 grup (ilość grup zależy od liczby uczniów). Każda grupa będzie pracować przy oddzielnym stoliku.

2) Następnie prowadzący rozdaje każdej grupie karty pracy i przeprowadza krótką rozmowę z dziećmi. Wyjaśnia pojęcia: konsumpcja i konsument (zadanie 1a na karcie pracy), a następnie dzieci, przy pomocy prowadzącego, zastanawiają się nad efektami nadmiernej konsumpcji dla człowieka (zadanie 1b na karcie pracy) oraz nad wpływem konsumpcyjnego stylu życia człowieka na ilość odpadów zanieczyszczających środowisko (zadanie 1c na karcie pracy).

3) Następnie uczniowie rozwiązują test (zadanie 2). Chodzi tu o to, żeby odpowiedzi były zgodne z prawdą, a nie np. dopasowywane do odpowiedzi kolegi. Celem tego testu jest pokazanie, jakim każdy uczeń jest konsumentem. Po rozwiązaniu prowadzący czyta punktację, a uczniowie zapisują na swojej karcie odpowiedzi odpowiednie ilości punktów za każde zadanie. Kiedy już wszyscy uczniowie zsumują punkty, jakie udało im się zdobyć, prowadzący odczytuje przedziały punktowe i opisy do każdego z nich (punktacja i przedziały punktowe załączone poniżej konspektu).

4) Kolejna część zajęć – zadanie 3 na karcie pracy - poświęcona jest merchandisingowi. Pierwszy punkt zadania 3 polega na wyjaśnieniu przez prowadzącego sformułowania "merchandising" i zaprezentowania kilku przykładowych zabiegów merchandisingowych stosowanych w hipermarketach (patrz Materiał pomocniczy). Drugim punktem jest gra planszowa "Z wózkiem przez hipermarket" (zasady gry planszowej znajdują się w karcie pracy, plansza do gry w załączniku). Gra pokazuje dużą liczbę zabiegów stosowanych w hipermarketach dla nakłonienia klientów do zakupu różnych (najczęściej niepotrzebnych!) produktów, np. liczne promocje, specjalne oświetlenie, odpowiednie ustawienie regałów i towarów na półkach, spokojna, nastrojowa muzyka itd. Zawodnik otrzymuje listę zakupów, którą wpisuje do "koszyka" na karcie pracy. Zadaniem zawodnika jest "zakupienie" wszystkich produktów z listy, przy jednoczesnym "zakupieniu" jak najmniejszej ilości produktów wykraczających poza listę. W tym celu, każdy zawodnik porusza się po planszy w kierunku działów i stoisk, w których znajdzie interesujące go towary, tak by jak najszybciej dokonać zakupów i opuścić sklep. Podczas spaceru w hipermarkecie zawodnik podlega "zdarzeniom specjalnym" (opisane w karcie pracy), które powodują, że zakupuje więcej, niż założył (promocje, wyprzedaże) i zostaje zatrzymany dłużej w sklepie. Za zakupienie produktów z listy zawodnik otrzymuje punkty dodatnie, za produkty ponad listę – punkty ujemne. W przypadku nie zakupu danego towaru – punkt umemny. Wygrywa zawodnik, który uzyskał największą liczbę punktów. W czasie gry uczniowie zapisują wszystkie produkty (zaznaczają, które produkty z listy zakupili oraz dopisują te, które kupili, mimo że nie znajdowały się na liście zakupów). Przed rozpoczęciem gry prosimy uczniów, by zwrócili podczas gry uwagę na różnego rodzaju zdarzenia zatrzymujące ich w sklepie i nakłaniające do kupna. Po zakończeniu gry należy zrobić przegląd koszyka i policzyć punkty. Omawiamy wspólnie z uczniami, w jaki sposób byli nakłaniani w sklepie do zakupu produktów wykraczających poza listę zakupów.

5) Prowadzący dokonuje podsumowania zajęć. Należy tu wspomnieć, że każdy człowiek jest odpowiedzialny za środowisko i jego degradację. Dzięki przemyślanym wyborom konsumenckim, np. kupowaniu produktów, których opakowania da się powtórnie wykorzystać, możemy sprawić, że zmniejszy się zużycie surowców naturalnych i energii oraz ilość odpadów zanieczyszczających środowisko. Ważne jest również, aby kupować produkty regionalne, kupować tylko to, co naprawdę będzie nam potrzebne i kierować się przy wyborze jakością oraz wpływem produktu na środowisko naturalne, a nie estetyką opakowania, czy aktualną promocją. Wchodząc do hipermarketu z dobrze przemyślaną listą zakupów dbamy nie tylko o swój portfel, ale i o środowisko naturalne.

PUNKTACJA ODPOWIEDZI TESTOWYCH (zadanie 2 na karcie pracy)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
a	0,5	2	0,5	0,5	0,5	za każdy wymieniony rodzaj opakowania: 0,5 (papier, plastik, metal, szkło, mieszane, drewno, tekstylia)	-0,5	1	-0,5	-1
b	-1	-1	0,5	-0,5	-1		-1	2	0	-0,5
c	1,5	0	1,5	1	2		0	1,5	2	2
d		1	0,5	2	1		2	-1		0
e			0,5	0	0					
f			2		1,5					
g			-1							

Wyniki testu:

< 0 pkt.: Konsumujesz świat bezmyślnie, nie zwracając najmniejszej uwagi na środowisko. Nie interesuje Cię stan otaczające przyrody. Musisz to koniecznie zmienić!!!

0,5 - 7 pkt.: W wyniku dużych i głośnych kampanii proekologicznych udaje Ci się czasami zauważyć problemy środowiska spowodowane nadmiernym konsumpcjonizmem. Popracuj nad sobą!!!

7,5 -15 pkt.: Masz świadomość negatywnego wpływu na środowisko nieodpowiedzialnych zakupów, ale nie zawsze zachowujesz się jak prawdziwy ekokonsument.

15,5 - 21pkt.: Jesteś prawdziwym ekokonsumentem!! Świecisz przykładem i bardzo dbasz o środowisko. Oby tak dalej!!! Gratulacje!!!